

AISKINAMASIS RASTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIG
IR ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. XII-2603 1 STRAIPSNIU PATVIR
LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 40, 52, 57, 61, 93, 95, 115, 1
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto proje
uždaviniai

Rengti Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 40, 93, 95, 115, 127 ir 128 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatym) paskatino įvairių visuomenės grupių pastabos ir siūlymai. Įstatymo projektas par Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje bendru sutarimu pasiūlymus.

Įstatymo projekto tikslas – siekiama sudaryti sąlygas darbuotojams, kurie nese vaiką galimybę daugiau laiko skirti pirmiesiems vaiko išliejimo į šeimą metams, t traktuoti tokius darbuotojus, kaip ir tėvus, auginančius biologinius vaikus iki 3 metų.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalio
rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo Darbo departamento (direktorius – Kęstutis Zaura, tel. 266 4278, el. p. kestutis.zaur; Darbo teisės skyriaus (vedėja – Vita Baliukevičienė, tel. 8 706 682 vita.baliukeviciene@socmin.lt) patarėja Rūta Juršaitė, tel. 266 4292, el. p. ruta.jursaitė@

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai s

Šiuo metu garantijos nustatytos tik darbuotojams, auginantems vaikus iki trejų r

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigian
laukiama

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad kaip ir darbuotojai, auginantys vai metų, taip pat darbuotojai, auginantys įvaikintą vaiką (išskyrus atvejus, kai įvaikinta vaikas), jei nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – nu vykdymo pradžios) dienos nepraėjo daugiau kai treji metai turėtų šias garantijas: d darbo laiko sąlygomis, nuotoliniu būdu, nenutraukti darbo sutarties darbdavio iniciat darbuotojo kaltės, sudaryti darbo vietos dalijimosi darbo sutartį, pasirinkti pamair kasmetinių atostogų laiką. Taip pat patikslintos sąvokos „darbuotojai, auginantys vaiku „tėvai, auginantys vaikus“ naudojant tik vieną sąvoką „darbuotojai, auginantys va išvengta

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimo
priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pas
išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma, aiškesnis reglamentavimas ir papildomc darbuotojams, įsivaikinusiems vaikus,

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų projektais nenumatoma reguliuoti Lietuvos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų visuomeninių santyk projektų antikorupcinis vertinimas neatliktas. Priimti įstatymai įtakos kriminogenir neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Kadangi tam tikros garantijos nustatomos ir darbuotojams, auginantiems įv (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas), jei nuo teismo sprendimo įvaikin (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos nepraėjo dau metai, padidėja asmenų, kuriems suteikiamos garantijos, skaičius.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina pr galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymus, galiojančių įstatymų pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valsty Taisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nusta

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalt Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir bendrinės kalbos norm projektuose naujai apibrėžiamos sąvokos nevartojamos.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisv konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės kada juos turėtų priimti

Nereikės

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymų projektų nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių bi valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuter sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai: „darbuotojas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO PATVIRTINI
ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. XII-2603 1 ST
PATVIRTINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEK
40, 52, 57, 61, 93, 95, 115, 127 IR 128 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyti ribojimai dėl ne viso darbo laiko ti nustatymo negalioja, kai darbdavys sutinka su kitokiomis darbuotojo pasiūlytomis n laiko sąlygomis; arba jeigu darbuotojo prašymas pagal sveikatos priežiūros įstaigos išv darbuotojo sveikatos būkle, neįgalumu arba būtinybe slaugyti šeimos narį; taip pat nėsčiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai, darbuotojui, augina iki trejų metų, **darbuotojui auginančiam įvaikintą vaiką (išskyrus atvejus, ka sutuoktinio vaikas), jei nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubau atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos nepraėjo daugiau kaip tr darbuotojui, vienam auginančiam vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki : metų. Šie asmenys grįžti dirbti viso darbo laiko sąlygomis gali raštu įspėję darbde savaites, išskyrus atvejus, kai darbdavys sutinka nesilaikyti šio termino.“**

2 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 52 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Dirbti nuotoliniu būdu skiriama darbuotojo prašymu arba šalių Darbuotojo atsisakymas dirbti nuotoliniu būdu negali būti teisėta priežastis nutraukti da pakeisti darbo sąlygas. Jeigu darbdavys neįrodo, kad dėl gamybinio būtinum organizavimo ypatumų tai sukeltų per dideles sąnaudas, jis privalo tenkinti darbuot dirbti nuotoliniu būdu ne mažiau kaip penktadalį visos darbo laiko normos, to pareikal neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai, darbuotojui, auginančiam v metų, **ar vyresnį įvaikintą vaiką (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vail teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendin pradžios) dienos nepraėjo daugiau kaip treji metai,** ir darbuotojui, vienam auginanči keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų.“

3 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 57 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kurie augina daugiau kaip tris vaikus (~~įvaikius~~) iki keturiolikos meti augina vaikus (~~įvaikius~~) iki keturiolikos metų ar neįgalų vaiką iki aštuoniolikos met prižiūri kitus šeimos narius, kuriems nustatytas mažesnis negu penkiasdešimt peni darbingumo lygis, arba šeimos narius, sukakusius senatvės pensijos amžių, kurien didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis;“.

4 straipsnis. 61 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 61 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

3. Su darbuotojais, auginančiais vaiką (vaikus) iki trejų metų, **ar auginančią vaiką (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas) jei nuo teismo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos nepraėjo daugiau kaip treji metai**, darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio iniciatyva, o tėvams – tėvų ar vaiko priežiūros atostogose, darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio iniciatyva darbo kodekso 59 straipsnis).“

5 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 93 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Sulygti dėl darbo vietos dalijimosi darbo sutarties galima tiek sudarant sutartį, tiek laikinai pakeičiant galiojančią kitos rūšies darbo sutartį. Darbdavys privalo, esant organizacinei ir gamybinei galimybei, tenkinti darbuotojo, auginančio vaiką, septynerių metų, prašymą laikinai, iki vaikui (įvaikiui) sukaks septyneri metai, pakeisti kitos rūšies darbo sutartį darbo vietos dalijimosi darbo sutartimi. **Darbdavys taip pat, esant organizacinei ir gamybinei galimybei, tenkinti darbuotojo, auginančio septynerių metų įvaikintą vaiką (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas) laikinai, iki pasibaigs treji metai nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo vykdymo atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos, pakeisti galiojančią darbo sutartį darbo vietos dalijimosi darbo sutartimi.** Toks darbuotojas ~~Tokie darbuotojai~~ **Tokie darbuotojai** teisę grįžti dirbti pagal prieš darbo vietos dalijimosi darbo sutartį ~~jam~~ **jiems** galiojusią darbo sutartį, raštu įspėjęs darbdavį prieš dvi savaites, išskyrus atvejus, kai darbdavys nesilaikyti šio termino.“

6 straipsnis. 95 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 95 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pasibaigus darbo vietos dalijimosi darbo sutarties su vienu darbuotoju darbo vietos dalijimosi darbo sutartis lieka galioti vieną mėnesį, iki kurio darbuotojas dalijimosi darbo sutartis bus sudaryta su kitu darbuotoju. Tokios sutarties nesudarius laikotarpį, darbdavys turi pasiūlyti darbuotojui dirbti visa apimtimi, o jam atsisakius atleisti darbuotoją, įspėjęs prieš tris darbo dienas ir išmokėdamas jam pusės mėnesio darbo užmokesčio dydžio išeitinę išmoką, išskyrus šio kodekso 93 straipsnio 3 dalį darbuotoją, auginantį vaiką (vaiką) iki septynerių metų, **arba vyresnį įvaikintą vaiką (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas), jei nuo teismo sprendimo įvaikinti (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos nepraėjo daugiau kaip vieneri metai**, kuris lieka dirbti ne viso darbo laiko sąlygomis.“

7 straipsnis. 115 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 115 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbdavys privalo užtikrinti tolygų darbuotojų keitimąsi pamainomis pasirinkti pamainą per dvi darbo dienas nuo jų pranešimo turi asmenys, auginantys vaiką, iki septynerių metų **arba vyresnį įvaikintą vaiką (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas) teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos nepraėjo daugiau kaip treji metai**, o asmenys, auginantys vaiką iki trejų metų, jeigu yra tokia galimybė.“

8 straipsnis. 127 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 127 straipsnio 4 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) papildomas poilsio laikas ~~tėvams~~ **darbuotojams**, auginantiesiems vaikams;“

9 straipsnis. 128 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Darbo kodekso 128 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) nėščios darbuotojos ir darbuotojai, auginantys bent vieną vaiką iki trejų metų (išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas), jei sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – nuo sprendimo pradžios) dienos nepraėjo daugiau kaip treji metai;“.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas